

τῷ Χαρεμίῳ τόσον συνήθων. Τῆς ὑποχρεώσεως δὲ ταύτης δὲν τὸν ἀπαλλάττει οὔτε ἡ βαρυτάτη γότος, καὶ εἰνε γνωστὸν δτι ὁ Σουλτάνος Μαχμούδ δ' Α' ἐξέπνευσε μεταξὺ τῶν δύω τοῦ Σαραγίου θυρῶν, ἐπιστρέψων ἀπὸ τοιαύτης τινὸς πρόσελεύσεως, εἰς τὴν δόποιαν, καὶ τοις κακῶς διακείμενος ὑπὸ νόσου χρονίας, ἡναγκάσθη ἀπ' ἐναντίας τῆς γνώμης τῶν ἱατρῶν του, νὰ ὑπάγῃ οὐχ ἡττον, μόλις δυνάμενος νὰ κρατηθῇ ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου, καὶ ἐψιμυθιωμένος. Ενα συγκρύψη τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου του¹ διότι εἶχεν ἔναυλα εἰς τὰς ἀκοὰς εἰσέτι, δτι τοῦ πατρός του ἀναβαλόντος ποτὲ τὴν τοιαύτην προσέλευσιν, διότι ἔκειτο πυρέσσων, παρ' ὅλιγον ἐξερόήγνυτο στάσις.

Ο Σουλτάνος εὑρίσκετο ἐν τῷ δωματίῳ του καθήμενος ἐπὶ στιθάδος². ἀν δὲ ἐστρέφετο πρὸς τὸ παραθύριον καὶ ἀνεσύρετο τυχὸν τὸ τοῦ ἱματίου του κράσπεδον, ἀμέσως εἰς τῶν ἐκατέρωθεν τῆς θύρας παρισχρένων ἐξ ὑπαιμούθης κοιτωνιτῶν ἢ διαιταρίων, μὴ περιμένων νὰ τῷ δοθῇ, καθὼς εἰς τὸν τοῦ Φιλίππου αἰχμάλωτον ἐκεῖνον, ἢ ἀδειά, προσήρχετο τρέχων ἀκροποδητή, καὶ μετὰ τὴν ἐξ θύρας προσκύνησιν, λαμβάνων εὐλαβῶς τὴν αὐτοκρατορικὴν ποδίαν, ἐπανέφερεν αὐτὴν εἰς τὴν πρώτην θέσιν, καλύπτων οὐχὶ ἀσχήμονά τινα γύμνωσιν, ἀλλὰ τὴν ἀναξυρίδα τοῦ Σουλτάνου διατί; διότι οὗτος ἀπήτει ἢ ἐθιμοταξία.

Ο Βεζίρης ὑπεδέχετο Πρέσβυτον: ἀλλ' ὅπως μὴ ὑποτεθῇ δτι περιέμενεν αὐτὸν ἐντὸς τῆς αἰθούσης, ἢ, εὑρεθεὶς ἐντὸς αὐτῆς καθήμενος, βιασθῇ νὰ τὸν προσκυνθῇ εἰσερχόμενον, εἰσήρχετο συγχρόνως αὐτὸς διὰ μιᾶς καὶ ἐκεῖνος δι' ἀλλῆς θύρας, καὶ συνυπνητῶντο οὗτως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Τρικλίνου, ἀπαράλλακτα καθὼς καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ τοῦ Κάρλοβιτς, ἥτις παρ' ὅλιγον ἥθελεν ἀλλως ματαιωθῆ, ἐὰν ὁ ἐξ ἀπορρήτων Μαυροκορδάτος δὲν ἐπενόει τὴν ὄκταπυλον ἐκείνην σκηνὴν καὶ τὴν ἐν μέσῳ αὐτῆς στρογγύλην ἐκείνην τράπεζαν, περὶ τὴν δοιάν συνεκάθησαν εἰσελθόντες συγχρόνως οἱ δικτὼ ἀπεσταλμένοι. Καὶ τί πρῶτον, τί δ' ὕστερον ν' ἀπομνημονεύσῃ τις τῶν μηχανημάτων τῆς πολυδαιδάλου ταύτης ἐπιστήμης, τῆς ἐθιμοταξίας; Φρίκη ἥθελε κατατάθει καὶ τὴν τολμηροτέραν τῶν ἀναγνωστριῶν ήμῶν (ἐὰν ἡ τύχη μᾶς ἀξιώσῃ καὶ ἀναγνωστριῶν), καὶ νὰ ἴδῃ μόνον τὸ μέγεθος καὶ τὸν ὅγκον ἐνὸς τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις σηπομένων ἥδη, χάρις τῷ Θεῷ, οὐχὶ βιβλίων, ἀλλὰ κτιρίων, τῶν ἐπιγραφούμενων Cérémonial, τοῦ Winterfell, τοῦ Lunig, τοῦ Stievens, τοῦ Mosser κτλ. Καὶ ἐν τοσούτῳ αὐτῇ ἦν ἡ κυριωτέρα σπουδή, ἡ διηγεκής μελέτη τῶν πάλαι καὶ νῦν Μεγάλων Τελεταρχῶν, τῶν Maîtres de Ceremonies, τοῦ Τσαούσημπαση,³ τῶν Τεσσαριφαττοσῆων⁴ τῆς Υψηλῆς Πύλης, καὶ . . . τοῦ αἰωνίας

καὶ πληκτικωτάτης μνήμης Κουροπαλάτου!⁵ Διότι ἀφ' οὗ οἱ Ρωμαῖοι ἔχασσαν ἄχρι καὶ τοῦ φιλοιού τῶν παλαιῶν αὐτῶν προγονικῶν ἀρετῶν, ἐφιλοτιμήθησαν νὰ μημηθῶσι τὸ μεγαλοφανὲς ἐξωτερικὸν τῶν Ἀσιανῶν. Τὰ δὲ ἐξωτερικὰ σημεῖα τῆς διακρίσεως τῶν κοινωνικῶν βαθμῶν ὠρθοστασαν μετὰ τοσαύτης ἀκριβείας, ὥστε ἡ παράδεισις καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς θείας ταύτης ιεραρχίας (οὕτω τὴν ὀνόμαζον) ἐλογίσθη οὐδὲν ἔλαττον ἢ ιεροσυλία. Οἱ Βεζαντινοὶ δὲ πόσα συμφέροντα τοῦ Κράτους δὲν διεκινδύνευσαν, πόσας διαπραγματεύσεις, μετὰ τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῶν ἀλλων ἡμόρων ἔθνων, ἐν ὅσῳ δὲν τὰ ἐφοβοῦντο, δὲν ἐματαίωσαν, μόνον ίνα μὴ παραβῶσι τὴν ἐθιμοταξίαν;

Τῆς Ἰσπανίας αἱ βασίλεισσαι τρέχουσι κίνδυνον νὰ γένωσι παρανάλωμα τοῦ ἵππου αὐτῶν, ἐὰν, ἀφηνιάσαντος αὐτοῦ, δὲν προφθάσωσι νὰ σύρωσι τὸν πόδα αὐτῶν ἐκτὸς τοῦ ἀναβολέως. Καὶ τοῦτο διότι ἡ ἐθιμοταξία δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἐγγίσῃ κάνεις τὸν πόδα τῆς Βασιλίσσης!

Μετέβη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος δι πρέσβυτος τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Κίναν, ὅπως διαπραγματεύθη συνθήκην ἐμ πορικήν· ἀλλὰ, μόλις φθάσας μετὰ πολύτην πλοῦν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Οὐρανίου Κράτους, ἐπέστρεψεν ἀπρακτός καὶ χωρὶς νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν αὐτοκράτορα! διότι δὲν ἥθελησε νὰ κάμη δύω ἢ τρεῖς γονυκλισίας περισσότερον, ἢ νὰ κύψῃ τὸ μέτωπον ἀχρι τοῦ ἐδάφους, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθῇ ὃ εὐλογημένος τὸν εὐφυὴν ἐκεῖνον ἔλληνα πρεσβευτήν, ὅστις ἐρήμψε κατὰ γῆς ἀπαρατήρητος τὸ δακτυλίδιόν του, καὶ κύψας ὅπως τὸ ἀναλάθη, ἔδοξε προσκυνῆσαι τὸν ἐπὶ θρόνου βάρβαρον· ἢ τὸν ἀλλον ἐκείνον, ὅστις κατηγορούμενος διότι προσέπεσεν εἰς τὸν πόδα ἀλλου τοιύτου ἀνδρεικέλου, «Τί πταίω ἐγώ, ἀπεκρίθη, ἐὰν οὗτος ἔχῃ τὰ ωτία εἰς τοὺς πόδας;»

ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΟΣ

Οὐχὶ σπανίως ἐν τοῖς θεάμασιν, ὃν μόνος σκοπὸς εἶνε ἡ τέρψις τῶν θεωρεύνων, δύναται τις νὰ παρατηρήσῃ πολλὰ καὶ περιέργα περὶ τῆς δεξιότητος καὶ τῆς δυνάμεως τῶν μυώνων, ἢν εὐκολώτατα ἐπιδεικνύσσουσιν ἀθρωποί τινες ἐξαιρέτως ὑπὸ τῆς φύσεως πεπορικισμένοι. Σημειώτεον δ' ἐν παρόδῳ δτι αἱ παραστάσεις αὐται δὲν εἶνε ὅλως ἀχρηστοι καὶ εἰς τοὺς φυσιολόγους.

Πολλοὶ σγοινοῦσται, ὡς γνωστόν, φέροντες ἐπ' ὄψου τηλεόλογον πλῆρες δύνανται νὰ ἐκκενώσωσιν αὐτὸν χωρὶς νὰ καταβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ βάρους καὶ τοῦ ἔνεκα τῆς ἐκπυροσορθήσεως κλονισμοῦ. Τοῦτο εἶναι σύνηθες· ἀλλὰ τὸ παντὸς θυμαρισμοῦ ἀξιον οὐκετέρας τις ἐν Παρισίοις κατ' αὐτὰς ἐν τῷ Ιπποδρόμῳ. Καὶ οὗτος ἐξεκένωσε τηλεόλογον

¹ Επὶ τῶν τελετῶν ἀξιωματικοὶ παρὰ τοῖς Τούρκοις,

² Εἶδος ἀλλάργου παρὰ τοῖς Βεζαντινοῖς.

ἀλλὰ κρατῶν αὐτὸς οὐχὶ ἐπὶ τῶν ὕμων, ἀλλ᾽ ἀπλῶς στηρίζων ἐπὶ τοῦ ὕμου καὶ φέρων ὅλον τὸ βάρος αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν, ἀπαράλλακτα σπασικούμεν ὅταν θέλωμεν νὰ πυροβολήσωμεν δὲ ἀπλοῦ ὅπλου. 'Ο αὐτὸς οὗτος κρεμασθεὶς ἀπὸ τῶν κνημῶν ἀνείλκυσε διὰ μόνων τῶν ὁδόντων τούτου πάπειρα δύο καὶ ἓπον. 'Επερος δέ τις (M. Treniz) δεξιότατος περὶ τὰς ἀσκήσεις τῆς ἱσορροπίας ἔχων πολλοὺς καὶ μεγάλους ξυλίνους κύβους καὶ ἀναρρίπτων αὐτοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐσχημάτιζε δὲ αὐτῶν εἰς τὸν ἀέρα διάφορα σχήματα ἀρχιτεκτονικά, μετασχηματίζων καὶ τροποποιῶν αὐτὰ μετ' ἀκριβείας μεγίστης καὶ ἐλεγχούστης δεξιότητα ἀξιοθύμαστον. Καὶ πλεῖστα δὲ ἀλλα δειγματα τῆς ἴκανότητός του ἐπεδείκνυε ἐλκύων τοὺς ἐπαίνους καὶ τὴν εὐνοίαν τῶν θεωρέων.

[La Nature, 1879]

Π*

ΡΑΦΤΕ, ΞΥΛΟΝΕ, ΔΟΥΛΕΙΑ ΝΑ ΜΗ ΣΟΥ ΛΕΙΠΗ

‘Η ἀνωτέρω παροιμία εἶναι ἐν πληρεστάτῃ ἐφρυμογῇ παρὰ τοῖς Προμοσλενίζ τῆς Σπιτούρεγγης. Οὗτοι, ἐκ τῆς θήρας μόνον ἀποζῶντες, κατὰ τὰς μαρακάς χειμερινὰς νύκτας, μὴ ἔχοντες ἄλλην τινὰ ἀσχολίαν καταχίνονται ἀενάως εἰς τὸ νὰ δένωσι κόμβους, οὓς ἔπειτα λύουσι. Καὶ τοῦτο διότι εἶναι ἐπικίνδυνον αὐτοῖς νὰ κοιμῶνται πλ. ον τῶν πέντε δώρων, ἐπειδὴ ὁ πολὺς ὑπνος καὶ ἡ ἔλλειψις ἐγγασίας ἀναπτύσσουσι τάχιστα στομακάκην.

Κυρία ΕΛΕΝΗ*

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η'

Τῇ ΚΡΙΨΙΔΗ—ΕΙΣ ΑΓΚΕΡΝΗΝ. (ν. Επειτική).

Ἐν Αθήναις, τῇ 16 Ιουλίου 1879.

Δὲν σοῦ ἔγραψα τὴν παρελθοῦσαν ἑδομάδα διὰ πολλοὺς καὶ διερόρους σπουδαίους λόγους, τῶν ὅποιων ὁ σπουδαιότερος εἶναι, ὅτι δὲν εἶχα τί νὰ σου γράψω. 'Η ἔξουλογησίς μου αὕτη μὲ ἀπαλλάττει, ἐπίτιστος τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ἄλλων, ὡς ἀπηλλάγη ποτὲ ὅμοιάς ἀπαριθμήσεως ὁ ἀφελῆς ἔκεινος δῆμαρχος, ὅστις ὑποδεχόμενος τὸν βασιλέα του καὶ δικαιολογούμενος ὅτι δὲν διέταξε πυρεθολισμοὺς ἐπὶ τῇ ἐλέύσει του, ἥκισε μὲν λέγων πανηγυριών, ὅτι ἑδομάδοντα ἦσαν οἱ λόγοι τῆς ἐλλείψεως του, προσέθηκε δὲ μετὰ τοῦτο ἐν πάσῃ ταπεινότητι, ὅτι ὁ πρῶτος αὐτῶν ἦτο ἡ ἔλλειψις πυρίτιδος. 'Ο μεγάλυμος βασιλεὺς τὸν ἀπῆλλαξε τότε τῆς ἀριθμήσεως τῶν ὑπολοίπων ἑζήκοντα ἐνιέχ λόγων ἐπίτιστος δὲ ὅτι καὶ ἡ ἴδια καὶ μεγαθυμία θὰ δειχθῇ τούλαχιστον ἵστη, ἀν δῆι καὶ ἀνωτέρα τῆς βασιλικῆς.

Μεγαθυμία; Ἰδική σου μεγαθυμία; — 'Ενθυμοῦμαι τὴν τελευταίαν σου ἐπιστολήν, καὶ αἱ ἐλπίδες μου καταβάνουσιν ὑπὸ τὸ ἀρτιον, πολὺ περισσότερον καὶ ἀπὸ τοῦ ταλαιπώρου Λαυρίου τὰς μετοχάς. Σὺ μεγάλυμος; καύεις ἄλλο! Ἀν εἰ-

χεις σὺ τὴν χριστιανικὴν αὐτὴν ἀρετὴν, δὲν θὰ μου ἔγραψες βεβαίως τὴν ἐπιστολήν, τὴν διοίσαν μου ἔγραψες. 'Αν κόκκον καὶ μόνον συμπαθείας ἥσθιάντο ἡ τρυφερά σου καρδία πρὸς τὴν δυστυχῆ ἀθηναίαν, ητίς κατ' αὐτὴν τὴν εὐδαίμονα τῶν Ἀθηνῶν ἐποχὴν ψήνεται ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τὸν καύσωνα καὶ πασπαλώνεται ἀπὸ τὸν κονιορτόν, δὲν θὰ τῆς περιέγραψες μὲ τόσην θριαμβευτικὴν εὐχαρίστησιν τὰς λεπτομερεῖας τοῦ θελκτικοῦ σου ταξιδίου ἀπὸ τὴν Μελέζορα Άγυρη εἰς τὴν Λίμνην τῆς Λυκέροντος. Θὰ περιωρίζεσθο μόνον νὰ καταρασθῆς τὰ πυκνὰ τοῦ κονιορτοῦ σύννεφα, τὰ δούικα σ' ἐπύφλωσαν, ὡς μου γράφεις, μεταξὺ τῆς Βιάσκας καὶ τοῦ Αἴρολου, θὰ ἡρκεῖσθο εἰς τὴν κωμικὴν περιγραφὴν τοῦ Μεράλου Ξενοδοχείου τῆς Βιάσκας, τὸ ὁποῖον ἐδύσκολεύεσθο, λέγεις ν' ἀνεύρης μεταξὺ τῶν περικυλούντων αὐτὸς οἰκίσκων, καὶ θὰ ἀνελογίζεσθο ἵσως, ὅτι ζῶσα ἔγω ἐν μέσῳ τῶν κυνικῶν καυμάτων τῶν Ἀθηνῶν, δὲν θὰ ὑπεδεχόμην βέβαια μὲ μειδίαμα εὐχαριστήσεως τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν τῶν ἰδικῶν σου διασκεδάσεων καὶ τέρψεων, οὔτε τὸν ποιητικὸν πανηγυρισμὸν τῶν χιόνων τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου ἐπὶ τῶν δούικων ἔτρεμες σὺ ἐκ τοῦ ψύχους ἐν μέσῳ Ιουλίῳ! 'Αλλὰ σὺ εἶσαι ἀσπλαγχνος καὶ ἐγωεστικὴ φύσις! Οὔτε τὴν περιγραφὴν τοῦ ἀμυμήτου δρόμου παρέλειψες, ὅστις ὑπεραναβαίνων τὸ γιγάντειον ὅρος διαγράφει 46 καμπάδες μόνον ἐντὸς τῆς κοιλάδος τῆς Τρέμολας· οὔτε τὴν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ ἐστοιβασμένην ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ ἀλυτον πλέον χιόνα· οὔτε τὴν πρασίνην χλόην ἡττεις θάλλεις ἐπὶ τοῦ φυτικοῦ χώματος, ὅπερ ἀπέθηκε βαθυτηδὸν δ' ἀνεμος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν χιόνων· οὔτε τοὺς καταρράκτας, οἵτινες γωνευόμενοι ὑπὸ τοὺς πραιτιώνους πάγους, ἀναδύονται μακρότερον καὶ κατακρημνίζονται ἐπὶ τὰς μελανὰς τῶν ἐλατῶν κορυφάς· οὔτε τοὺς καλοσσισιάους καὶ προσηνεῖς κύνας τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου, οἵτινες σὲ ἔσυρον ἡρέμα ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος, ἵνα λάθισι μικράν τινα μερίδα τοῦ προγεύματός σου· οὔτε τὰ πορφυρᾶ χαμαικέρσων, ἀτινα ἔδρεψες ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ· οὔτε τὰς γραφικὰς τῶν Ὁλθετίδων ἐνδυμασίας, οὔτε τὴν καταπληκτικὴν Γέφυραν τοῦ Διαβόλου, οὔτε τοῦ Φλογενὸν τὴν ἀμύμητον τοποθεσίαν, οὔτε τῆς λίμνης σου τὰ πράσινα κύματα, οὔτε . . . οὔτε τίποτε τέλος πάντων, ὅπερ ἥδυντο νὰ κινήσῃ τὴν ζηλείαν μου καὶ τὸν φθόγονο μου, καὶ νὰ μοῦ κατασκῆῃ ἀφορητοτέραν τὴν ἐν Ἀθήναις θερινὴν διαμονήν. Εἶνε φιλικὸν αὐτό; εἰναι εὔσπλαγχνον; εἶχε χριστιανικόν; 'Ας ὅψεσαι ἐν ἡμέρᾳ κοίσεως, ὅτε ὁ Πλάστης θὰ σ' ἐρωτήσῃ, — καὶ θὰ σ' ἐρωτήσῃ βεβαίως—διατί ἔταξείδευες εἰς τὴν Ἁλθετίαν, ὅτε ἡ φίλη σου σύμενον εἰς τὰς Αθήνας; καὶ διατί σὺ ἐκρύωνες ἐπὶ τῶν Ἀλπεων, ὅτε ἡ ταλασίπωρος ἔκεινη ἀνελύετο